

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

20M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesiecznie **M 480**—, z odnoszeniem do domu **M 520**—, Zamiejscowa **M 540**—, Zagranicą **640**—.

Ogłoszenia. Wiersz nonparelowy w zwykłych ogłoszeniach Mk 30. — Układ tabelaryczny Mk 40. — Drobne od wyrazu Mk 10. — Matrymonialne i korespondencja pryw. Mk 15. Nadesłane Mk 75. — Nekrologi Mk 40. — Komunikaty po kronice Mk 90. — Głosy publ. i dział ekonom. Mk 90. — Na 1 stronie lub przed tekstem Mk 120. — Ogłoszenia zagran. 50% drożej. Zażądani przyjmują się wedle umowy. Wszelkie komunikaty należy nadsyłać **wprost** do Admin. „Gonia Krakowskiego”. Komun. prasowanych Redakcyi uwzględniać się **nie będzie**.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

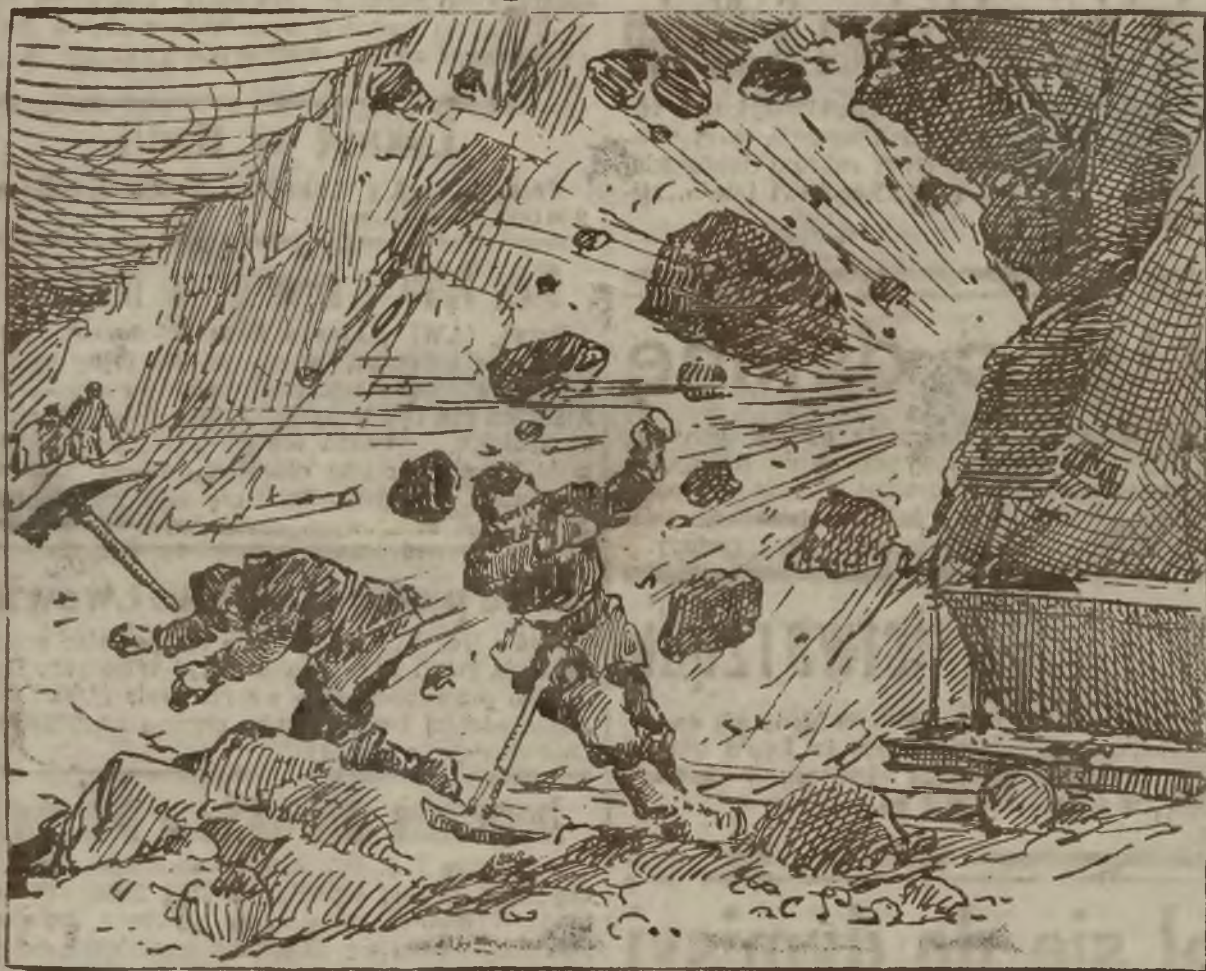
Redaktor naczelny: **Stanisław Zachariasiewicz.**

Nr. 49.

Kraków, sobota 18. lutego 1922 r.

Rok V.

Straszny wybuch dynamitu w kamieniołomach w Podgórzu-Bonarce.

Moment wybuchu dynamitu przy rozsadzaniu kamienia w Podgórzu-Bonarce w czasie którego śmiertelnie zostali ranni robotnicy Okaz i Mirochna, o czym zeszej środy obszerniej pisaliśmy.

włosną muszą się one wybrać do Polski, która dla nich stanowi jakby ziemię obiecaną, — „bo pełno w niej kartofli i otręb. z których można sobie chleb zrobić.”

Jest to groźne niebezpieczeństwo, którego nie wolno lekceważyć.

Jeśli bowiem te stutysięczne zgłodniałe rzesze ruszą z wiosną do Polski — to będzie to jakby nowy najazd Attyli który zniszczy nam całe wschodnie dzielnice. Włószczyzna, Wołyn i Galicya Wschodnia staną się terenem, na którym grasować będą koczujące bandy zezwierconych z głodu ludzi, i oddziały bandyckie, które napewno powstawać będą wśród ludzi nie mających możności żadnego zarobku, ani nie mających też nic do stracenia.

Rząd musi się przygotować do zapobieżenia temu niebezpieczeństwu. Gdy bowiem te rzesze głodnych nędzarzy wtargną na wiosnę do kraju i zaleją nam kresy wschodnie — zapóźno będzie myśleć o środkach zaradczych.

Periculum in mora!

Wojsko i budżet

Warszawa (tel. M.). W bieżącym tygodniu odbędzie się konferencja przedstawicieli wszystkich D. O. K. i delegacji ministerstwa skarbu, celem ustalenia pozycji budżetowych w przyszłym budżecie ministerstwa spraw wojskowych.

Ratujmy naszą młodzież akademicką!

Kraków, 17 lutego.

Jedna z najslusniejszych i najbardziej potrzebnych inicjatyw została podjęta. Ma ona na celu opiekę nad młodzieżą akademicką. Młodzież ta zasłużyła bowiem na pomoc i żywsze zainteresowanie się jej losem ze strony społeczeństwa i bardzo tego dziś potrzebuje. Tysiące z jej szeregów potraciło bowiem najpiękniejsze lata studyów. Ilekroć przychodziły chwile wymagające szybkiej decyzji i gotowości do ofiar — nigdy młodzież akademicka nie zawodziła. Pustoszyli sale wykładowe wszechnicy, a gotowe odrazu szeregi stawiali się do służby, zwykle ofiarnej i krwawej — bo w obronie Ojczyzny. Była ta młodzież elementem zapalnym, entuzjastycznym, wnoszącym ducha idei i wiarę w zwycięstwo między szeregi za każdym razem, czy to wtedy, gdy pierwsze oddziały straceńców wyruszały w pole pod sztandarem niepodległości, czy kiedy uwalniać trzeba było kraj od okupacji zaborców, bronić Lwowa i odzyskiwać Wilno, czy też, gdy trzeba było stanąć do decydującej walki o obronę stolicy i bytu Rzeczypospol., lub wreszcie gdy iść ramię w ramię z powstańcami śląskimi stojącymi w obronie tej perły ziem polskich przeciw ciemnościom. Wszędzie był akademik polski.

Każda formacja ochotnicza zawierała w sobie olbrzymi procent młodzieży akademickiej, a w całej armii młodzież ta odgrywała rolę niezwykle dodatniego czynnika, podnoszącego poziom i wartość bojową i moralną oddziałów. To są fakty, które stwierdzone są przez urzędowe oświadczenie ministerstwa wojny i rządu.

A gdy wojna minęła i zdembilizowani akademicy próbują wrócić do pracy uniwersyteckiej i ukończyć swe studia — znaleźli się w niesłychanie ciężkich warunkach.

Dziś ustala termin nowych wyborów

Warszawa (tel. M.). Na piątek, na godzinę 11:30 wyznaczono posiedzenie konwentu seniorów, na którym obecnym będzie prezydent ministrów

Ponikowski. Tematem obrad będzie ustalenie terminu wyborów do nowego Sejmu.

Mobilizacja nowych batalionów celnych

Warszawa (tel. M.). Władze naczelne poleciły dowództwu batalionów celnych zorganizowanie nowych brygad celnych, które już od 1 marca

obejmą służbę. Celem powiększenia tychże jest nadanie większej spójności w ochronie naszych granic i silniejsza kontrola służby granicznej.

Nowe niebezpieczeństwo wisi nad naszą granicą wschodnią. Do Polski ciągną masy głodnych.

Równo, 15 lutego.

Na terenach Rosji sowieckiej, graniczących z Polską gromadzić się zaczynają olbrzymie tłumy głodnych włóścian rosyjskich.

Napływają oni z guberni Mińskiej, Mohylewskiej i Smoleńskiej — z okolic Połocka i Witebska — a nawet z dalekich „centralnych” gu-

bernij Rosji, zwykle słynących z urodzajów, a dziś przymierających z głodu. Tłumy te tworzą obozy koczujące i zehrzące. Dziś jeszcze mroz i głębokie śniegi utrudniają ruchy tym obozom — ale niemieji wyraźnie podsuwają się one ku granicy polskiej.

Wśród tłumów tych wyraźnie się mówi, że z

Wprawdzie akademik z natury niezbyt jest frasobliwy, a akademik wojniarz zahartował się doskonale w marszach po Dniepr i Dźwinę — ale najbardziej zahartowany i niefrasobliwy młodzian musi zwątpić o ukończeniu studiów, a nawet o ich prowadzeniu — gdy ubrać nie ma się w co, gdy nie może sobie przy obecnych cenach pozwolić na obiad, ani, tem, bardziej, na ubranie, najgorszą zaś jest rzeczą, gdy niema dachu nad głową, ani książek — których ceny są dziś horrendalne — dostać nie może. Trudno bowiem mówić o nauce, gdy niema gdzie, ani z czego się uczyć. A przecież cała przyszłość narodu i państwa jest w tej młodzieży.

Z radością i uznaniem witamy zatem powsta-

nie „Komitetu Opieki nad młodzieżą akademicką“, na czele którego stanęli ks. biskup krakowski Sapicha, p. wojewoda Gałęcki, prezydent Federowicz i rektorowie: uniwersytetu — dr Nowak, akademii górniczej — dr Hoborski i akademii sztuk pięknych — prof. Gałęzowski, a w skład którego wchodzi najwybitniejsi przedstawiciele społeczeństwa.

Wierzmy, że komitet ten, który zwrócił się obecnie do społeczeństwa o pomoc — w pierwszym rzędzie pieniężną — nie zawiedzie się i znajdzie oddźwięk dla apelu swego i że każdy, — czem chata bogata — przyjdzie mu z żywą pomocą w tak ważnej społecznie, a tak blisko obchodzącej każdego akcji.

Utrudnienia dla emigrantów amerykańskich

Warszawa, (Tel. M.) Z Waszyngtonu nadeszła tu wiadomość, że komitet kongresu emigracyjnego postanowił utrzymać w mocy wszystkie

oboznienia dla imigrantów aż do czerwca 1923 roku.

Zabezpieczenie mieszkań dla urzędników polskich na G. Śląsku

Warszawa, (Tel. M.) Rząd polski zakupił w Katowicach kompleks budynków, złożony z 31 domów za 15 milionów marek niemieckich. Wykupienie tych budynków ma na myśli zabezpieczenie urzędników polskich, bezpośrednio po objęciu administracji Górnego Śląska. Zazna-

czyć należy, że i Anglicy chcieli wykupić ten sam kompleks, celem powiększenia swej własności. Rząd polski dokonał zakupu dzięki kierownikowi min. kolei Eberhardtowi i min. Michałowskiemu.

Rusini muszą płacić daninę

Warszawa (tel. M.). Dyrektor departamentu w ministerstwie skarbu, p. Wiesenberg, na zapytanie dziennikarzy, jak rząd zachowa się wobec opozycji, jaką grożą Rusini odnośnie do składowania daniny, odpowiedział: Gdyby w którejkol-

wiek części państwa zarządy gminne uchylały się od współdziałania w pobieraniu daniny, to na podstawie 29 art. ustawy, władze skarbowe wydały polecenie spełnienia tych czynności przez inne organa publiczne na koszt gminny.

Lenin usunął się od pełnienia kierownictwa rządu

Moskwa (PAT) Krążą tutaj pogłoski, że Lenin zachorował. Według tych pogłosek, czuje się on bardzo wyczerpany i jest niechętny do dalszej pracy. Uważa on, że w taktyce komunistycznej oraz w polityce wewnętrznej sowie-
 tów

popelniono w ostatnich czasach błędy nie do naprawienia. Tem się tłumaczy, że Lenin usunął się obecnie od pełnienia obowiązków prezesa rządu, w czym zastępuje go Czuryba.

L. George nie podał się do dymisji

London, (PAT) Ag. Havasa. Zaprzeczają tu mierzą, podać się do dymisji.

urządowe pogłoskom, jakoby Lloyd George oczekuje co jednak ciężka walka wyborcza Poldhu, (Radio. PAT) Przyszłe wybory w An-

glii zapowiadają się niezwykle ożywione. Odbędzie się one przy niemyślnie wzmożonej agitacji. Dojdzie zapewne do poważnej rywalizacji między liberałami z Lloyd George'm na czele a konserwatystami pod wodzą Chamberlaina.

Zacięte walki na ulicach stolicy Ulsteru

Belfast, (PAT) Biuro Reutersa donosi: Stolica Ulsteru była znowu widowiskiem zaciekłych walk między katolikami a protestantami. Wiele osób

zabitych. Policja została zaatakowana, odpowiadziała strzałami. Jeden policyant został zabity.

Dr. Benesz pośrednikiem między Francją a Anglią?

London (PAT. Ag. Havasa). Dr. Benesz przybył tu o godzinie 8-ej wieczór. Celem wizyty premiera czeskosłowackiego jest zaznajomienie się ze stanowiskiem rządu angielskiego w sprawie konferencji w Genui, oraz omówienia kwe-

styi pomocy dla Austrii. Krążą pogłoski, jakoby Benesz zamierzał podjąć się misji pośrednictwa między rządem angielskim i francuskim w sprawie pewnych kwestyi, dotychczas nie uregulowanych.

Czy Włochy zgodzą się na odroczenie konferencji w Genui?

Rzym (AW). Według informacji z kół politycznych, rząd włoski, po rozważeniu memoriału francuskiego, wystąpił z propozycją do państw sprzymierzonych, aby termin konferencji w Genui odroczonym został do 15 kwietnia.

Rzym, (PAT) Ag. Stefania. Izba podjęła prace. Prezydent ministrów Bonomi oświadczył, że gabinet przedstawi się ponownie izbie. W omówieniu polityki zagranicznej premier podniósł, że Włochy, które pozostają w gronie wielkich

mocarstw kierujących polityką światową, wniosą na konferencję wielkich mocarstw ducha umiarkowania i pojednania, który jest potrzebny dla odbudowy Europy. W sprawie konferencji genuńskiej oświadczył Bonomi, że Włochy trzymają się ściśle oznaczonego terminu, który dotychczas nie doznał żadnej zmiany.

Układ austriacko-ukraińsko-rosyjski

Wiedeń (PAT). „Rosta“ donosi że przedstawiciel Rosji sowieckiej, Bronski-Warszawski, przedłożył w ministerstwie spraw zagranicznych podpisany układ austriacko-rosyjsko-ukraiński. W tych dniach przyjmie kanclerz Bronski-go, który oprócz dokumentu ratyfikacyjnego wręczy kanclerzowi nowe pismo uwierzyteliwiające co do nowych pełnomocnictw jego, wypływających z układu.

Sowiety nie rezygnują z odszkodowania niemieckiego

Warszawa (tel. M.). „Izwestja“ zamieszcza artykuł, w którym oświadcza się przeciw rezygnowaniu Rosji sowieckiej z odszkodowań niemieckich. Zarazem „Izwestja“ oświadcza się za uznaniem traktatu wersalskiego, aby tą drogą uzyskać zmianę niektórych punktów traktatu.

Lokaut w Danii

Kopenhaga. (AW) Lokaut obejmuje dotychczas 200 000 robotników.

Układ Polski z nacjonalistami tureckimi?

Paryż, (AW) „Chicago Tribune“ donosi, że w Londynie twierdzą, jakoby istniał tajny układ między Polską a nacjonalistami tureckimi. Układ ten ma być uzupełnieniem umowy francusko-polskiej. Układ ten gwarantuje niezależność Ukrainy, celem osłabienia Rosji, Turcy natomiast przyznają kontrolę nad cieśninami oraz zwrot utraconych obszarów.

Nowe pismo ruskie we Lwowie

Lwów (tel. K.). We Lwowie ma powstać nowy dziennik ruski p. t. „Hromadskij Wistnyk“. Będzie to prawdopodobnie wskrzeszenie „Dila“ lub „Hromadskiej Dumki“, jako organu ukraińskiej „narodowej demokracji“.

Jeszcze jedna tajna fabryka w Warszawie

Warszawa (tel. M.). Władze skarbowe wraz z organami policji wpadły na ślad fałszywej fabryki wyrobów tytoniowych, etykiet i imitacji banderol sacharyny. Odkrycia tego dokonano u niejakiego Sztokfledera, u którego podczas rewizji znaleziono 700 funtów opakowania firmy Noblesse papierosów Grand Prix, oraz wiele pudełek sacharyny i 700 funtów banderoli. Sztokfledera aresztowano.

Drażliwa sprawa znów wraca pod obrady Sejmu

Warszawa, (Tel. M.) Projekt ustawy o państwowej pomocy na odbudowę, który w ubiegłym tygodniu został w pierwszym czytaniu odrzucony przez Sejm i spowodował przesilenie, względnie skłonił ministra robót publicznych do wniesienia dymisji, został ponownie wniesiony i stanowić będzie pierwszy punkt obrad plątkowego posiedzenia Sejmu. Nowy projekt nosi datę 16 lutego i podpisany jest przez ministra Narutowicza i koła poselskie. Przypuszczają, że min. Narutowicz dymisję swą cofnął.

Powiększenie komisji oszczędnościowej

Warszawa, (Tel. M.) Jak slychać min. Michałski przystąpił do reorganizacji komisji oszczędnościowej, złożonej, jak wiadomo, z urzędników ministerjalnych. Komisja ta zostanie powiększona o 6 członków ze sfer obywatelskich. Dotąd ustalono 3 kandydatów, którymi są: poseł Marek, b. min. kolei Jasieński i p. Zdanowski.

Obrady nad bezrobociem

Warszawa, (PAT). Komisja do badania kryzysu w handlu i przemyśle postanowiła zwołać na środę 22 b. m. konferencję z udziałem przedstawicieli rządu, związku pracodawców i zawodowego związku pracowników.

Czy uczennice szkół średnich mogą publicznie tańczyć.

Kto rozstrzyga: szkoła, czy rodzice?

Wprowadzony powyżej „problem” karnawału należałoby raczej ująć: Kto ma właściwie decydować tutaj: dom, czy też szkoła. Czy jeśli uczennice idą na zabawę tańieczną (choćby nawet na bal) za wiedzą rodziców, w ich towarzystwie i pod ich opieką, może wtedy wkraczać władza szkolna i nie tylko przeciwstawiać się w tym wypadku bezpośrednio władzy, ale nawet karać „winowajczynię” śledziwem, wydalaniem ze szkoły i t. p. Pozornie drobna ta sprawa jest jak skrawek przykładem konfliktu między władzą rodzicielską a szkolną — i pomieszaniem wzajemnych ingerencji.

Poruszamy tę sprawę, gdyż właśnie w jednym z krakowskich zakładów żeńskich odbywa się w tej chwili surowe śledziwo, którego rezultatem (jak nas informują) jest już usunięcie kilku uczennic klas wyższych za to, że były na zabawie publicznej. Nie wdajemy się tu w dysku-

syę merytoryczną co do trafności pedagogicznej podobnych represji. Możliwe, że lepiej, aby starsze panienki, zamiast pod opieką rodziców miałyby pójść na zabawę, raczej szukały okazji do rozrywek mniej widocznych, do czego zawsze prowadzą wszelkie zakazy. Idzie tylko o metodę. Wszelkie zakazy winny być jednolite i wyraźne.

Rzecz całą powinny normować czynniki wyższe, jeśli już nie ministerstwo, to przynajmniej kuratorium. W przeciwnym wypadku samowola poszczególnych jednostek (choćby najlepszą intencją kierowanych) wprowadzać będzie chaos i niepotrzebne rozgoryczenie. A przede wszystkim należałoby rozstrzygnąć, czy i o ile władza szkolna może przeciwstawiać się władzy rodzicielskiej w zakresie życia prywatnego uczennic czy uczniów?

zostawiła go otwartym. Woda jednak pojawiła się w czasie, w którym mieszkańców nie było w domu, skutkiem czego pokój napłnił się szybko wodą; ciężar jej był tak duży, iż sufit przetrwał się częściowo i woda wtargnęła do składu obuwia, niszcząc duży zapas towaru.

W najgorszym położeniu znalazły się apteki. Służby nocnej prawie pełnić nie było można, zaś wiele aptek świeżo wystawione recepty uwzględniało tylko z tem zastrzeżeniem, iż lekarstwa nie będą sporządzone ściśle wedle wskazówek lekarza. Powszechna ciemność wpłynęła na niesłychany rozrost przestępczości. Szczególniej złodzieje kieszonkowi mieli wprost swoje eldorado. Na policję odstawiono cały szereg eleganckich dam i panów, którzy operowali szczególnie w autobusach, obławając się wyściganymi z kieszeń zegarkami, tańcuszkami, brelokami etc. Najmniej kradzieży kieszonkowych popełniono w kolejach podziemnych, tam bowiem panowała taka ciemność, że nawet dla złodzieja kieszonkowego nie było możliwym swobodnie operować.

Akwizytorów

do zbierania ogłoszeń na warunkach stałej pensji i wysokiej prowizji

dla kilku pism codziennych i tygodniowych.

Zgłoszenia pod „Rutynowany i początkujący” do Administracji „Gońca Krakowskiego”

Berlin w czasie wielkiego strajku.

Tramwaje stanęły. — Sklepy pozamykane. — Powódź w magazynie obuwia. — Chorzy i apteki. — Raj dla złodziei.

Z Berlina donoszą o wielkich szkodach, jakie poniósł Berlin skutkiem ostatniego strajku berlińskiego. Ludność nie przyzwyczajona do dalekich marszów, a nie mogąc się posługiwać tramwajem, zaniechała wszelkich zakupów. Ograniczono się wogóle tylko do zakupywania drobnych i lekich przedmiotów, gdyż o przenieszeniu większych na daleką odległość nie było mowy. W magazynach konfekcyj, zazwyczaj przepelnionych, nie było ani jednego kupującego.

Jedna z pierwszorzędnych firm, handlujących obuwem oświadczyła, że pokup spadł do jednej trzeciej normalnego pokupu, choć zazwyczaj między 5 a 7 wieczorem magazyny były przepelnione. Ale trzeba było magazyny zamknąć już o godz. 5, ponieważ z powodu braku elektryczności i gazu cały Berlin tonął w ciemnościach. Wspomniany pierwszorzędny magazyn obuwia poniósł jeszcze olbrzymią szkodę z po-

wodów następujących: Ponieważ nie było w niedzielę wody, partya mieszkająca na piętrze ponad ową firmą odkręciła kurek od wodociągu i

12-letni sierżant aresztował pułkownika.

Rzecz dzieje się na kolejach rumuńskich.

Narzekamy często na nasze stosunki wewnętrzne, pełni jesteśmy zarzutów pod adresem naszych urzędów, kolei itp., nie wiedząc, że nie wszędzie jest lepiej, niż u nas, że są kraje cięższe się już wolnością od długich lat dziesiątków, które jednak przewyższamy sprawnością funkcjonowania naszej maszyny państwowej.

Świetną ilustrację stosunków w tym względzie panujących w kolejnictwie rumuńskim,

opisał dziennik paryski „La Lanterne”.

Oto powieś miał ulubienciec pulku, 12-letni M. nał Adam, zaopatrzył się w kancelaryjny pulk w fałszywe papiery, posiadające charakter najzupełniej autentycznych dokumentów z wszystkimi podpisami, pieczęciami i tym podobnymi wierzytelnymi dowodami.

Tenże młody człowiek zgłosił się do szefa kolejnictwa wojskowego i oświadczył mu, że z

Guy de Chantepleure.

18

Ślub w aeroplanie

Przełożyła z francuskiego

Marya z Dzieduszyckich Komorowska.

Zadowolona ze słów, pełnych uznania, które mi Kerjeau pochwalił jej zamiary i że się wielką radość z powodu tego, czego się dowiedział, malowała na jego twarzy, zaczęła się pani Davrencay rozwodzić szczegółowo nad Amy.

— Ustanowię Amy swoją generalną spadkobierczynią, nie tylko dlatego, że sobie tego życzę i że to stanowi najgorętsze moje pragnienie, ale także, że to uważam za swój obowiązek. Biorąc do siebie sierotę, której ojciec umi, jako ofiara swojego wzgędem nas poświęcenia, wzięłam tem samem los jej na swoją odpowiedzialność. I jeśli nie przygotowałam Amy nawet do miernego dobrobytu, to tem mniej jeszcze do walki z materialnymi trudnościami... Czyż ja ją wogóle umiałam przygotować do życia? Zdaje mi się, niesety, że nie. Była mi ona podstępna, szczęściem i nadzieją. Nigdy jej nie odmawiałam tego, co jest piękne i dobre i nie pozwalałam jej nigdy ocierać się o brzydotę, szorstkość lub wulgarność... Tak... pomimo tego, Kerjeau, co o mnie wiesz, pomimo mojej nieuleczalnej choroby, jeśli można tak nazywać nie- szczęśny nałóg, od którego się nie umiem powstrzymywać, miłość moja przenosiła Amy przez głazy i kolce z taką ostrożnością, że jej one nigdy nie zraniły... Nigdy nie dopuszczałam do tego, aby płakała... Uszczęśliwiać ją, stanowiło cel mojego życia i uważałam to za zadośćuczynienie, należące się jej ojcu z mojej strony... Amy właściwie powinna była wśród takich warunków stać się nieznośną... I jedynie szlachetna jej natura nie dopuściła do tego... Ona jest przemiła, Kerjeau, jej serce to istny klejnot, a zresztą mam, prawdę powiedziawszy, przekonanie,

że tak, jak są kobiety, co się urodziły na to, aby być dzielne, poważne i rozsądne, aby się stać filarem, ostoją i bogactwem domowego ogniska, tak bywają i inne, ładne, czule i lekkomyślne, które stworzone są na to tylko, aby stanowić wdzięk, wesele i radość... Amy to słodki promyk słońca, który wokoło siebie wszystko rozjaśnia i ogrzewa... Gdy się czuję smutną, a ona wchodzi do mego pokoju, to mam zaraz ochotę, pomimo, że nie posiadam, zaprawdę, poetycznego usposobienia, zanucić weselny hymn... Kerjeau, ja chcę koniecznie swoją ładną, zgrabną, uroczą Amy, widzieć wśród łatwego i świetnego życia... Trzeba na to być kobietą i to kobietą taką, jaką ja jestem, więc brzydka i wszelkiego pozbawiona wdzięku, aby rozumieć, jak żywotnymi i dobroczynnymi mogą być piękność, urok i radość kobiety. Lecz na to, żeby być ładną, w całym tego słowa znaczeniu i na to, żeby sobie umować otoczenie, na to wreszcie, aby się móżdż utrzedz przed wszelką brzydotą, oraz upośledzeniem; mówię tu oczywiście o takim jedynie, które nie dotyczy duchowej istoty, nie wolno, wierz mi, być kobiecie biedną.

Młody człowiek przytakiwał wszystkiemu. Zadowolony z upewnienia, które otrzymał i które uspokoiły ranne jego zwątpienia, przytwardzał trochę szalone zapatrywania pocziwej pani Davrencay, czując bezcelowość rozsądnych uwag, co do nietrwałości majątku i niebezpieczeństwa wychowywania w takich zasadach, jakie wyglądała opiekunka Amy, dziewczątka, którego przyszłości nikt nie mógł przewidzieć, pomimo największej troskliwości najbliższego jej otoczenia.

— Rozmyślałam już od dawna nad temi kwestyami, — ciągnęła pani Davrencay dalej, — lecz byłam dotychczas zawsze jeszcze za mało tchórzliwa... tak... myśl o śmierci należy do rzędu tych, które oddalałam od siebie zawsze... sama śmierć, to spokój, tego się więc nie lekam, ale agonია... to powolne przechodzenie z tego życia do przyszłego... Ach!... przeraża mnie konanie... Więc głupio mi się do tego przyznać,

lecz nie zdobyłam się dotychczas na dość wielką dozę odwagi, aby sporządzić ostatnią swą wolę, co nie sprowadza jednak... jak twierdzą... przecież śmierci!... Ale teraz się już dalej nie będę wahać, zawezwę natychmiast po powrocie do domu notaryusza i nie tylko, że Amy ustanowię swoją spadkobierczynią, ale uczynię ją także i swoją córką... zaadoptuję ją wobec władzy... zarówno, jak ją już od wielu lat zaadoptowałam pełną miłością swego serca... Wówczas dopiero będę spokojna.

— Ufam, że się pani na mnie, jako najbardziej jej i Amy oddanego przyjaciela, nie pogniewa, jeżeli się ośmielę zwrócić jej uwagę na jedno jeszcze?

— Nie bynajmniej, rada twoja będzie mi przeciwnie bardzo cenną.

— A więc niechaj pani uczyni, co się tyczy przyszłości jej wychowanki, przyszłości, da Bóg, bardzo jeszcze dalekiej, to, co uważa i to nie bez słuszności, sobie za swój obowiązek, niech pani Amy zaadoptuje, bo to będzie ogromną pociechą tak dla pani samej, jak dla jej córki chrześnej... Ale niech pani równocześnie uczyni wszystko, co możliwe, a nawet i to, co zdawałoby się niemożliwe, aby cała sprawa pozostała tajemnicą. Zdaje mi się, że niepewność, w jakiej z konieczności rzeczy pozostają ci, co się starają o względy Amy, niedostatecznie, w pojęciu ich, wyposażonej, stanowi w tej chwili rodzaj rękojmi przyszłego jej szczęścia... Nasza miłotka Amy będzie niezawodnie kochaną, nie wątpię nawet, że jest nią już i teraz nawet... Lecz niech się pani przyezyni do tego, aby człowiek, który ją kocha, czy będzie kochał, znalazł sposobność okazania swojej bezinteresowności... a także odwagi zemienia się z nią bez względu na zamiary pani i niechaj on przede wszystkim nie będzie bezwzględnie pewny, że ją pani wprowadziła w czyn urzędownic... Jeśli sobie pozwalam powiedzieć pani to wszystko, to jedynie dlatego, że...

(Ciąg dalszy nastąpi).

połączenia pułkownika Brashowa, ma za zadanie objąć kontrolę podróży na kolejach rumuńskich.

Papiery, które się wykazywał młody „wojskowy”, zwracali się do wojskowości z prośbą o ułatwienie tej misji „małemu sierżantowi”.

Pułkownik usłuchał rozkazu i wydał specjalny cyrkularz, nadający szeroko idące pełnomocnictwa dla „małego sierżanta”. Młody chłopiec spełniał funkcje po wszystkich kolejach.

Wszyscy wojskowi drżeli teraz przed tym srogim „kontrolorem” lat 12-u, który był bezlitosnym i kazał aresztować wszystkich, których

papiery nie były w porządku. A zwłaszcza sekował on niesłychanie wyższych oficerów. Gdy pewnego razu polecił aresztować pewnego pułkownika, rzecz się wyjaśniła, że mały sierżant „nadużył swego stanowiska”.

Najciekawsze, że młodego przestępcę trudno było skazać na jakąkolwiek karę, z powodu jego młodocianego wieku. Zatem odesłano go z powrotem do wojska — czekając, aż za lat dzieś się będzie on mógł dowodzić i rozkazywać naprawdę... Wyglądałoby to na żart dobry, gdyby nie był to autentyczny fakt, opisany przez dziennik francuski.

Co zawierają kufry dyplomatyczne pułkownika Chardigny'ego.

Szczegóły charakteryzujące członków Komisji kontrolnej Ligi Narodów, która już wreszcie opuściła Polskę, podaje wileński korespondent „Gaz. Warsz.” i tak pisze:

„W skład komisji wchodzi poza Chardigny'ym, jeszcze: Włoch, pułk. Bergera, Japończyk, pułk. Tsutsui, Serb, Lascicz, sekretarz komisji, wreszcie p. Hutin, Francuz, będący do jej dyspozycji.

Przedewszystkiem więc podkreślić należy, że zarówno p. Chardigny jakoteż i p. Bergera mało zajmują się polityką, zaś ich przyjazdy do Kowna związane są jedynie z interesami osobistymi, p. Bergera n. p. do spółki z niejakim Bertzlem, b. pułkownikiem rosyjskim, posiada w Kownie fabrykę wódek, która, jako duże przedsiębiorstwo, wymaga oczywiście częstego nadzoru ze strony współwłaściciela, zwłaszcza, jeśli nim jest możny delegat Ligi narodów.

Zamiast projektów pracy, przywozi pułk. Ch. jedynie do Wilna, Kowna, Kłajpedy czy Gdańska kolekcję kufrow podróżnych. Coprawda, nie-

jeden dziwił się już, na co te kufry p. pułkownikowi, ale gdy widziano, jak kupował likier dziesiątkami butelek i wiele, bardzo wiele tańszych czy droższych rzeczy — sprawa stawała się jasną: „dyplomatyczne kufry, opatrzone odpowiednią pieczęcią, nie podlegają wszak rewizji na granicy, a więc mogą zawierać, co Bóg tylko da..

Myslałby kto, że p. Chardigny ma zbyt małą pensję, która mu nie wystarcza na reprezentację. Wcale tak nie jest, boć prócz pensji pułkownika francuskiego otrzymuje on 3 funty szterlingi dziennie, jako urzędnik Ligi, co chyba na Polskę i Litwę powinno wystarczyć i nie trzeba do zarobkowania dodatkowego drogą „szmuglu”.

Szczegóły powyższe są naprawdę bolesne i o ile prawdziwe a raczej stwierdzone, rzucają ciemne światło na stosunki panujące za kulisami międzynarodowej dyplomacji, żywo nas obcho- dzającej.

de Lenz sam oświadczył przy konfrontacji, że się niemu zapiekował i oświadczył gotowość wskazania, gdzie są ukryte.

— Mogę panią zapewnić, wicehrabino — oświadczył wiamywacz z emfazą — że są nieuszkodzone, znajdują się w zupełnie bezpiecznym miejscu, zupełnie zabezpieczone od wilgoci. Słuchajcie są te miniatury, muszą przyznać — oświadczył z uśmiechem.

Panna de Pourtales odzyskała swe czynszyle i swe futro gronostajowe, warte dziś około 80 tysięcy franków.

Gdy oddawano jej te przedmioty — zawołała ze zdumieniem:

— Ależ to jest przerobione! Z futerka zrobiony jest płaszcz!

Przymierzyla jednak płaszcz i oddała sprawiedliwość wiamywaczowi z wielkiego świata:

— Muszę przyznać, że tak nawet jest lepiej — oświadczyła.

De Lenz przyrzekł sędziemu Baquet, że przy następnym przesłuchiwaniu opowie mu o całym szeregu nieznanych jeszcze, a popełnionych przez siebie kradzieży.

Paryż ma więc obecnie nie wymyślonego przez literata, ale rzeczywistego Arsena Lupin, dżentelmena-wiamywacza.

Kupię drukarnię (kompletną)

ewent. pojedyncze maszyny lub części składowe drukarni oraz maszynę rotacyjną na druk stron 10-12-16.

Również poszukiwane są maszyny do składania „linotypy” Zgłoszenia do Administracji „Gońca Krakowskiego” pod „DRUKARNIA”.

Sergiusz de Lenz — dżentelmen-włamywacz i esteta.

Podawaliśmy w swoim czasie o aresztowaniu w Paryżu dżentelmena-włamywacza, Sergiusza de Lenz, który obracał się w najbardziej wytwornych i arystokratycznych kołach Paryża. Siedzi on już od dwóch tygodni w więzieniu — prasa francuska nie przestaje się jednak interesować jego osobą i przynosi coraz nowe szczegóły, charakteryzujące owego p. de Lenza, jako niezwykle wytwornego znawcę sztuki i eleganckiego jegomościa, który całym swym zachowaniem przypomina słynnego bohatera powieści Leblanca — Arseniusza Lupin.

Ostatnio pisze o de Lenzu „Matin” paryski: Cały szereg osób, okradzionych przez owego dżentelmena stwierdza, że operował on zawsze z niezwykłym smakiem i — jak to mówią — „na pewniaka”. Nigdy nie pozostawały po jego wizerunku żadne ślasy błelizny, ubrań czy pudełek, powyrzucane z szaf czy szuflad. Po niczem nie można było poznać, że „de Lenz tedy przechodził”, tylko jakies bardzo cenne przedmioty zniknęły niepostrzeżenie i najwyżej jakiś zamiek był delikatnie zoperowany. Ów złodziej-amator skonfrontowany został ostatnio z wicehrabiną de Barbot, z markizą de Croix i panną de Pourtales. Wszystkie te dany rozpoznały w szeregu cennych drobnotek, należących rzekomo do p. de Lenza — swą własność.

Z mieszkania wicehrabiny de Barbot ów dżentelmen wybrał sobie tylko: dwa obrazki niewielkie słynnego Horacego Verneta, wspaniały

szal kaszmirowy, kilka klejnotów i dwie niezwykle cenne miniatury. O miniaturach tych wicehrabina nie wiedziała, gdzie się podziały — lecz

Niezwykła wędrowka skradzionego miliona franków.

Jeden złoczyńca odkrada go kolejno drugiemu. — Wędrowka miliona około Europy. — Międzynarodowe towarzystwo.

Naśladowca kapitana z Koepenick.

Dziennik paryski „Matin” przynosi szczegóły ciekawej sprawy, która rozgrywała się kolejno w różnych stolicach Europy i trwała dość długo, bo aż od 1920 roku, obecnie zaś znajduje swój epilog przed sądem paryskim. Historia ta zaczyna się w Paryżu w listopadzie roku 1920. Młody i przedsiębiorczy człowiek, nazwiskiem Piatel, ubrał się w mundur porucznika piechoty, wzorem słynnego przed wojną a zmarłego niedawno „kapitana” Voigta z Koepenick i przedstawiłszy sfałszowane dokumenty i upoważnienia, podjął z ministeryum skarbu 70.000 franków, rzekomo na wypłaty żołdu wojskom

w Nadrenii. Wszystkie dokumenty były tak doskonale podrobione, że nie wzbudziły żadnych wątpliwości wśród odnośnych urzędników. Zachęcony tem powodzeniem Piatel powtórzył swój eksperyment, ale już na większą skalę i podjął sumę dziesięciokrotnie większą, bo

780.000 FRANKÓW.

Wkrótce po przeprowadzeniu tych interesów Piatel został aresztowany za zupełnie inne sprawy, mianowicie za drobne oszustwo na sumę zaledwie 50 tysięcy franków. Agenci, którzy go aresztowali w mieszkaniu i odprowadzali do komisaryatu nie wiedzieli wcale o tych olbrzymich kradzieżach i nie podejrzewali nawet, że na chwilę przed wyprowadzeniem go z mieszkania — Piatel opierał się lokiem na pakicis, w którym zapakowanych było ni mniej, ni więcej — tylko 700.000 franków.

Piatel osadzony więc został w więzieniu, a do towarzystwa dodano mu współnika — p. Lecarpentier, aresztowanego w jeden dzień później.

WYCIĘZKI PANI SALA VEL TONY — FRANCUSKI Z ALGIERU.

Cennym pakietkiem zapiekowała się przyjaciółka Lecarpentiera, właścicielka magazynu mod z ulicy Akacyj w Paryżu, pochodząca jednak z Algieru. Czując w swej portmonetce tak znaczną sumkę — udała się pani Antonina Sala, czyli popołarnie tak zwana Tonna, na wycieczkę turystyczną na „Jasny Brzeg” (cote d'Azur). Obawiając się jednak pociągu wróciła do Paryża i tu słuchając rad i ostrzeżeń swoich przyjaciół pp. Poupon, pozostawiła u nich swe klejnoty, automobil zakupiwszy z pieniędzy „zarobionych” przez Piatela, i 50.000 franków — sama

Samoloty i telegraf bez drutu na usługach policji.

Niestety nie u nas, lecz we Francji.

Ochrona porządku i bezpieczeństwa publicznego w ostatnich czasach poczyniła duże postępy.

Na czele tego porządku stoi Francja ze swoją stolicą. Policja francuska otrzymała niedawno trzy posterunki telegrafu bez drutu, zainstalowane na samolotach. Równocześnie ustanowione zostały samoloty policyjne, w których agenci policji z wyzyna niebieskich będą czuwać nad porządkiem.

Ruchome posterunki telegrafu bez drutu mają na widoku ciągłą obserwację nad zochocznymi i nad każdym zakłóceniem porządku. Spostrzeżenie jakaś strzelanina, ucieczka, pogon, staje się uchwytną, ponieważ prefektura policji otrzymuje bez przerwy wiadomości z teatru wypadków. Pociąg staje się łatwiejszy jeszcze dzięki samolotom policyjnym, które za pomocą lunety pilnie obserwują ruch nieprzyjaciela i

kierunek jego ucieczki. Samoloty policyjne mają podwójną misję. Jedna polega na sprawdzaniu bez żadnych przeszkód cyrkulacji chmur i powietrza, druga na obserwowaniu z góry cyrkulacji ulicznej. Ma to na celu poznanie losów, przez które przelewa się największy potok ludzi, wozów i samochodów. Paryż bowiem posiada obok olbrzymich arterii ruchu zacinne i guche uliczki.

Na kieszonkach fotograficznych, zdjętych z samolotu, odczytać będzie można wiele tajemnic wielkomiejskich. Z pomiędzy wozów, wprawne oko wyróżni niejednego maizonka, Janięcego przysięgę małżeńską. Ówdzie Pielonę z przyjaciółkami, niniemajęca, że jej nóg wyjechał na kilku dniową odyseję. Słowem, małe oko policyjcy dojrzę wyrocznia nie tylko pascia kodeksowi karnemu.

zaś udala się do Madrytu. Lecz i Madryt nie okazał się bezpiecznym schronieniem.

W kilkanaście bowiem dni później otrzymała tam telegram: „Mama bardzo chora. Natychmiast wyjechać”. — Był to znak umówiony. Dowiedziawszy się zatem, że miejsce jej pobytu zostało odkryte — powróciła natychmiast do Paryża pod opiekę nowego przyjaciela, Anglika **Man got-Grahama**. Dla pp. Poupon, którzy p. Sala ostrzegł tym telegramem, przyjazd jej był nie miłą niespodzianką. Nie myśleli bowiem, że odważy się ona na przyjazd do Paryża, a p. Tonny nie tylko przyjechała, ale i zażądała zwrotu klejnotów, samochodu i pieniędzy, na co pp. Poupon nie byli przygotowani, klejnoty bowiem i samochód sprzedali już na własny rachunek.

ORYGINALNE WIĘZIENIE.

Po ostrej dość sprzeczce Tonny wraz ze swym przyjacielem zamknęli panią Poupon w... wygodce, a sami zaczęli szukać w mieszkanie kosztowności. Wyniki poszukiwań były dość smu-

tnie i p. Tonny musiała odkupić sama po wysokiej cenie część swoich „własnych” klejnotów od paserów, którzy nabyli je za bezcen. Z klejnotami temi i z sumą około 30.000 franków p. Tonny uciekła z Paryża wraz ze swym przyjacielem angielskim

ZNÓW DO MADRYTU.

I tu dosięgła ją katastrofa. Nazajutrz po przyjeździe do Madrytu Anglik opuścił ją, zabierając na pamiątkę wszystkie pozostałe klejnoty i pieniądze. P. Tonny pozostała w Madrycie bez niczego, aż nadeszło z Paryża polecenie aresztowania. Obecnie cała gromadka przyjaciół, z wyjątkiem tylko Anglika, co do którego rozkaz aresztowania został już wydany — znalazła się w więzieniu i dzięki temu sędzia śledczy z opowiadań wszystkich tych podróżników poznał ową całą historię miliona franków, który jednak już nie istnieje. Rozpiął się bowiem między Paryżem, Madrytem, Londynem prawie doszczętnie.

Jeszcze sprawa śp. Zapolskiej

Dr. Stanisław Lewicki imieniem „Lektora”.

W Nrze 43 „Gońca Krakowskiego” z dnia 12 lutego br. zamieściliśmy rewelacje miesięcznika poetyckiego „Skamander” w sprawie wyzyskan a śp. Gabryeli Zapolskiej ze strony księgarzy i nakładców.

Obecnie dr Stanisław Lewicki, dyrektor „Lektora”, za pośrednictwem naszego lwowskiego korespondenta (M.) wyjaśnia, że śp. Zapolska już dawniej utwory swoje przedwojenne sprzedawała **Towarzystwu akcyjnemu S. Olgebrand i Synowie** za cenę 10 tysięcy rubli, a towarzystwo to następnie odnośnie prawa autorskie sprzedawało **braciom Koziańskim w Krakowie**. W dalszym ciągu prawa te od Koziańskich nabyła pani Sawiczewska, która przybrała do spółki kilku żydów, a dopiero z tych ostatnich ręk wykupił je Instytut wydawniczy „Lektor”, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w drugiej połowie 1920 roku z tem, że ostateczne prawa przeszły nań dopiero z dnem 17 grudnia 1921, tak, że dotychczas „Lektor” wydał tylko nieznaczną część utworów śp. Zapolskiej.

Dr Stanisław Lewicki powiada, że odnośnie wydawnictwa „Lektora” drukowane są przyzwyczajone i porządne oraz kalkulowane wedle zasad nauki, buchaltery kupieckiej sumiennie i uczciwie, zaś dochody z tych wydawnictw z powodu upływu stosunkowo krótkiego czasu nie mogły być dotychczas nawet zbilansowane.

Przytym zaznacza dr Lewicki jako dyrektor „Lektora”, że stosunek tegoż do śp. Zapolskiej był zawsze poprawny i że on już w roku 1919, a więc przed nabyciem przez „Lektora” jej praw autorskich, osobiście uczynił autorce propozycję, mającą na celu przysporzenie śp. źródła dochodów. W tym względzie dr St. Lewicki powołuje się na opinię rodziny śp. Zapolskiej, w szczególności na p. Ludwika Korwin-Piotrowskiego, sądownie ustanowionego kuratora masy spadkowej.

Co do swojej osoby, to dr Lewicki nadmienia, że właścicielem „Lektora” jest firma „Instytut wydawniczy „Lektor”, spółka z ogr. por. we Lwowie”, sądownie zarejestrowana, ona zaś jest zawiadowcą tej spółki od wiosny 1921 roku. Do początku roku 1914 dr St. Lewicki był dyrektorem Banku handlowego, którego likwidacja zgłoszona została w czerwcu 1914 i jak się w jej toku niewątpliwie okazało, nikt nie poniósł straty, zaś bank ten ukończył swoje agendy prawidłowo i legalnie, a nie niefortunnie w rozumieniu odnośnego artykułu.

Wreszcie wyjaśnia dr St. Lewicki, że doktorat uzyskał legalnie i ważnie, co zostało publicznie stwierdzone, a fakt śmierci śp. Ogińskiej wydarzył się jeszcze w roku 1910 bez jakiegokolwiek współudziału jego zaś „Lektor” swoją działalność rozpoczął w listopadzie 1914 roku. Zestawienie więc dat powyższych logicznie wskazuje, że między śmiercią śp. Ogińskiej a między założeniem „Lektora” niema żadnej łączności.

Dr Stanisław Lewicki nie miał nigdy nic wspólnego z niejakim Kapitanem, medykiem, a wiadomości o majątkowym stanie autorki, zmarłej rzekomo w opuszczeniu i nędzy są bezpodstawne, gdyż p. Piotrowski, jako kurator może stwierdzić, że autorka w chwili śmierci posiadała w depozycie bankowym sumę pieniędzy, zabezpieczającą jej dostatecznie byt aż do nowych wpływów.

Kończąc swoje informacje, udzielane naszemu korespondentowi, dr Lewicki rzekł: „Lektor” jest instytucją najzupełniej poważną, po-

stawioną na najwyższym szczeblu kulturalno-literackim pod kierunkiem najwybitniejszych literatów, mającą na celu stworzenie pierwszorzędnej biblioteki, obejmującej wszystkie dzieła i utwory literackie, a daleką od jakiegokolwiek eksploatacji mózgow literackich.”

Ponieważ sprawa śp. Zapolskiej poruszała do głębi całą opinię społeczeństwa naszego, a nawet dziś już z żywym zainteresowaniem sledzą ją za granicą, naprawdę z prawdziwym zadowoleniem należy przyjąć do wiadomości cały szereg rzeczowych wyjaśnień dra Lewickiego, które, łącznie z wyjaśnieniami p. Piotrowskiego, poprzednio przez nas zamieszczonym, przyczynią się niezawodnie do ostatecznego wyświeślenia dosyć zawitej kwestyi dziedziczenia praw autorskich znakomitej pisarki.

(d) Dla informacji naszych czytelników dodajemy, że „Goniec Krakowski” z dnia 10 bm. poruszył pierwszy sprawę śp. Zapolskiej co do testamentu i dochodów prześw. medykowi **Kapitanowi**. Artykuł „Gońca Krakowskiego”, który wzbudził powszechne zainteresowanie w Krakowie, przedrukowany został przez prasę niemiecką, a także przez wiedeńską „Neue Fr. Presse”.

W dalszym ciągu dopiero **wczorajszy lwowski „Wiek Nowy”** przyniósł rewelacje odnośnie do tej sprawy, a równocześnie z nim szereg informacji podał **krakowski „Czas”** we wczorajszym numerze.

Jedna noc w zakładzie obłąkanych.

Opowieść dziewczyny, którą rodzice podstępnie zamknęli w domu furjatów

(Ma). Przed kilku dniami wydarzyła się w Lipsku historia wprost nieprawdopodobna w swojej okropności. Pewnej młodej dziewczynie, która pokochała gorąco i związała się słowem z człowiekiem rozwiedzionym, rodzice grozili zamknięciem w szpitalu wariatów. Za poradą swego narzeczonego uzyskała od sławnego psychiatry prof. dr Flechsig

ŚWIADECTWO STWIERDZAJĄCE ZUPEŁNĄ JEJ NORMALNOŚĆ.

Mimo to zjawili się dnia pewnego — rzekomo z polecenia rodziców — mężczyźni, podający się za lekarzy, wyciągnęli ją przemocą z łóżka i zmusili do ubierania się w ich obecności. Następnie w towarzystwie rodziców i tych dwóch ludzi (którzy później okazali się jako urzędnicy zakładu) zawieziono ją do szpitala i umieszczono w baraku dla furjatów. Wrażenia swe przeżyte w tem piekle duchowych męczarni kreśli biedna ofiara następująco:

„Natychmiast po przybyciu do zakładu oświadczyłam inspektorowi i pielęgniarce, że jestem zupełnie zdrowa.

LEKARZ ATOLI NIE CHCIAŁ MNIE BADAĆ

i nie reagował wogóle na moje słowa. Zaledwie udało mi się porozumieć z ludźmi, odwiedzającymi innych chorych i uprosić ich, aby zlitowali się nad moim okropnym położeniem i zawiadomili mego narzeczonego o stanie rzeczy. Popołudniu zjawił się lekarz i pytał, czy

prawdą jest, jakobym w napadach furji rozbiła i niszczyła naczynie i meble. **Zaprzeczyłam temu kategorycznie**, gdyż tego rodzaju gwałtów nie popełniałam nigdy w życiu.

Noc, którą następnie przeżyłam, przechodzi w swej okropności wszystko, co ludzka istota przetrzeć może. Chorzy, znajdujący się na sali, zaczęli się po kolei niepokoić, wreszcie urządzili istne **piekło potępieńców**. Śmiechy i krzyki nieszczęśliwych ścinały krew w żyłach. Jedna z chorych, pieszcząc mnie i całując **ZAPRASZAŁA DO JAKIEGOŚ BACHANCKIEGO TAŃCA**,

a gdy nie uczyniłam zadość jej woli, **pogryzła mnie i podrapała do krwi**, mimo gwałtownej walki, którą stoczyła z nią siostra dyżurna w mojej obronie.

Rano odwieziono mnie do baraku, mieszczącego około 20 spokojnych chorych. Lekarzowi, pełniącemu służbę, pokazałam świadectwo dra Flechsig, jednak to zupełnie nie poskutkowało. Lekarz trzymał się bowiem tej zasady, że skoro przywiódł mnie tu rodzice w celu obserwacji, musi spełnić swoje zadanie.

W południe odwiedził mnie mój brat przyrodni z narzeczoną. Na skutek ich interwencji przetrzeźniałam do baraku dla nerwowo chorych. Tam wreszcie opowiedziałam o wszystkim lekarce naczelną, która poleciła urzędującemu lekarzowi natychmiastowe zbadanie. Dzięki temu popołudniu wreszcie uzyskałam upragnioną wolność.

Kinowa awantura we Lwowie.

(d) We Lwowie onegdaj kino „Kopernik” było widowścią wielkiej awantury. W czasie przedstawienia a zebrała się tam **grupa akademików, która usiłowała spowodować, aby zaniesiono dalszego wyświeślenia okrazów**. Zaskoczona tym faktem dyrekcję wybrała z kłopotu policya. Ta bowiem wpłynęła na młodzież, że w spokoju pozostawia kino i opuściła mury gmachu.

Powodem awantury było, jak podają pisma lwowskie, że właścicielem kina jest Ukrainiec, lekarz dr. Owczarski, który w swoich rękach ma jeszcze następujące kina: **Pasz, Lux, Uciecha i Marysieńka**, a we wszystkich tych przedsiębiorstwach, zasilanych polskimi pieniędzmi publiczności, tak kierownicy, jak służba i muzycanci są przeważnie Ukraińcy.

Wreszcie w całej tej awanturze należy szukać głębszej przyczyny. Możliwym jest i to, że na młodzież akademicką wpłynął także fakt, że dr. Owczarski w czasie był ości metropolity Szeptyckiego we Lwowie był tegoż przybocznym lekarzem i jako taki często dawał poważne sumy pieniężne na cele ukraińskie. Obecnie zaś dalej silnie reklamuje swoje kina o nazwach polskich.

jak „Kopernik” i „Marysieńka”, w ukraińskim piśmie „Wpered”, zajmującym wrogi stanowisko wobec Polaków.

Policya spodziewa się, że takie awantury powtórzą się, nietylko w kinie „Kopernik”, ale także w innych kinach, należących do dra Owczarskiego. Z tego względu policya swoim organom wydała odpowiednie zarządzenia.

DZIEŃ DOBRY.

Poławiacze pereł.

Dzięki uwadze i dobremu oku

Znalazł ktoś perłę, leżącą w rynsztoku.

Krzyknęło wielu za pierwszego wodza.

Że perły tylko w rynsztokach się rodzą.

Jęli przetrząsać śmietniska i dziury...

To — obraz Sztuki i Literatury!... **AL.**

5275'50. Włochy 971'30 975'50 Anglia 875'60 877'40. Ameryka 200'54 200'90 Francja 1738'25 1741'34 Szwajcaria 3921'05 3928'25 Austria 5'78. Czechy 378'60 379'10. Budapeszt 30'76 30'94 Bułgaria 431'30 134'65.

Zuryc (PAT) Końcowe kursa dewiz. Berlin 256 Holandia 191'25. Nowy Jork 513 Londyn 22'32. Paryż 44'30. Medyan 24'87. Bruksela 42'15. Kopenhaga 105'25 Sztokholm 134'10 Chrusztwiania 83'75. Madryt 80'70. Praga 9'70. Budapeszt 0'70. Zagrzeb 1'65. Warszawa 0'15. Wiedeń 0'17 Austriackie stempl. 0'09.

Giełda krakowska z 16 lutego

Table with exchange rates for various currencies (Dolary, Franki, Funt, Marki, Korony) and bank shares (Bank Przemysł, Bank Hipoteczny, etc.).

Table with bank shares (Akcy bankowe) and commodity shares (Akcy tow. handl. i przem.) including P. T. H., Elibor, Impex, etc.

Table with commodity shares (Akcy tow. handl. i przem.) including P. T. H., Elibor, Impex, Polski Glob, etc.

Giełda zbożowa w Warszawie

Warszawa, 14 lutego. (PAT). Pszenica loko stacya załadowca 13.300-13.850, żyto z Małopolski 9.000, z Poznania franko stacya załadow. 9.200, seradella franko stacya załad. 14.000, makucho rzepakowe franko stacya załad. 9.000, makucho lniane 9.000, otręby żytnie franko młyn Warszawa 6.000-6.200, otręby mieszane franko stacya załadowania 6.200, rejgras angielski franko skład Warszawa 3.200.

Telegramy.

Prasa sowiecka atakuje Francję

Moskwa (PAT). Prasa sowiecka w dalszym ciągu prowadzi kampanię przeciwko Francji, w związku z dążeniem Francji do odroczenia konferencji genueńskiej. Rząd sowiecki, ragłony pogarszającą się nieustannie sytuacją gospodarczą kraju i straszącymi rozmiarami głodowej, chciałby tę konferencję przyspieszyć, gdyż od niej spodziewa się inicjatywy w zakresie odbudowy Rosji i wzmocnienia swego autoritetu, przez sam fakt udziału w konferencji.

Jak w Moskwie tłumaczą sobie stanowisko Poincarego

Moskwa (PAT). W związku z zabiegami Francji, zmierzającymi do odroczenia konferencji genueńskiej, Stieklow pisze w „Izwestjach”: Poincare dąży do zastąpienia ogólnej konferencji genueńskiej szeregiem drobnych, zakulisowych układów. W tym celu zmierza on do zwołania konferencji trzech wielkich mocarstw, aby następnie przedłożyć na swoją stronę mądłą ententę i państwa bałtyckie przy pomocy Polski. Trzy są przyczyny tej polityki francuskiej: 1) Dążność do uwolnienia się z pod wpływów angielskiej dyplomacji; 2) chęć niedopuszczenia do jakichkolwiek ustępstw ententy na korzyść Niemiec; 3) dążność do dalszej izolacji politycznej Rosji sowieckiej, celem zmuszenia jej do przyjęcia wszelkich narzuconych warunków i rozkazów.

Odosobnione żądanie federacyi litewsko-polskiej

Posiedzenie Sejmu wileńskiego. — Stanowisko posła Mickiewicza.

Wilno (PAT) Siódme posiedzenie Sejmu wileńskiego otworzył wiceprezydent Federowicz o godzinie 17'50. Przed porządkiem dziennym przewodniczący poleca sekretarzowi Marcinkowskiemu odczytanie wniosku nagłego PSL w sprawie nadania ziemi generałowi Żeligowskiemu. Nagłość wniosku w głosowaniu upadła, ze względu na postanowienie większości stronnictw, aby nieuchwalano tej sprawy przed zdecydowaniem ustawy zasadniczej.

Przystępując do pierwszego punktu porządku dziennego, przewodniczący udzielił głosu posłowi Stefanowi Mickiewiczowi (Odrodzenie), który wypowiedział się bezwzględnie za federacyą litewsko-polską, uważając zarówno samorząd jak i au-

tonomię za formę szkodliwą dla interesów miejscowej ludności. Mówca zaznacza, iż dziejowa konieczność każe Litwie iść z Polską, ale Polsce również powinno zależeć na ściślejszej łączności z Litwą. Mówca krytykuje rządy polskie we wschodnich powiatach pogranicznych, a także rządy Litwy środkowej i dochodzi do wniosku, że wobec złego stanu administracyi państwowej w wymienionych okregach, należy dążyć do pozostawienia Sejmu w Wilnie, który w ten sposób lepiej rozważy miejscowe zagadnienia i zaprowadzi praworządny urząd. W końcu mówca zaznacza: My chcemy i musimy należeć do Polski. Ale do tej Polski, która zbratanie ludów łączy, a nie wodzi. Ale do tej Polski, która zbratanie ludów łączy, a nie wodzi. Ale do tej Polski, która zbratanie ludów łączy, a nie wodzi.

Warszawa i Wilno stanowią jeden organizm

Przemówienie ks. Maciejewicza. — Naczelnik państwa rozstrzygnięcie oddał w ręce ludności.

Wilno (PAT). Po przemówieniu posła Mickiewicza zabral głos drugi z kolei mówca, ks. Maciejewicz (Zespół).

Mówca przytacza argumenty historyczne, dowodzące, że Wilno i Ziemia Wileńska są z granicami polskimi.

WARSZAWA I WILNO STANOWIĄ JEDEN ORGANIZM I JEDNO CIAŁO.

Mówca stwierdza, że nie chce odgradzać się od Litwy, ale musi przeciwstawić się zaborczym dążeniom Kowna. Uznaje on państwo litewskie.

ale nie uznaje praw tego państwa do Wilna.

W końcu mówca powołuje się na oświadczenie Naczelnika Państwa, złożone na konwencie seniorów podczas obrad nad sprawą wileńską. Oświadczenie to stwierdza, że Naczelnik chce oddać rozstrzygnięcie sprawy ludności Ziemi Wileńskiej, nie chce krępować jej woli i żadnego programu nie narzuca. Mówca radzi posłom, aby w swej pracy poszli za wskazaniem Naczelnika Państwa. Po przemówieniu posła ks. Maciejewicza, marszałek ogłosił 20-minutową przerwę.

Sejm cały czy delegacja uda się do Warszawy?

Stanowisko klubów sejmowych w sprawie wykonania formuły orzeczeniowej

Wilno. (PAT) We środę kluby sejmowe odbyły narady w sprawie taktyki oraz stosunku do wyłaniających się zagadnień. „Zespół stronnictw narodowych” obradował nad poprawkami do uchwały zasadniczej oraz nad projektem przepisów wykonawczych. Posłowie Zespołu przeciwni są autonomii Wilna i wypowiadają się za natychmiastowym objęciem władzy na terenie Wileńszczyzny przez rząd polski oraz za rozpisaniem natychmiast wyborów do Sejmu ustawodawczego. Zespół jest przeciwny wysłaniu delegacji do Sejmu warszawskiego, i obstaje przy tem, aby cały Sejm wileński udał się do Warszawy dla zakomunikowania tam Sejmowi ustawodawczemu uchwał wileńskich.

nie przeciwko wyjazdowi do Warszawy delegacji, wybranej specjalnie w tym celu.

P. S. L. żąda najszybszego zakończenia dyskusji w Sejmie wileńskim nad uchwałą zasadniczą. W sprawie wysłania delegacji żadnej decyzji klub ten dotychczas nie powziął. Stanowisko klubu stronnictwa demokratycznego jest identyczne.

Odrodzenie—Wyzwolenie wnosi dodatkowe formuły dotyczące autonomii, oraz szereg interpelacyj. Klub ten wypowiada się za wysłaniem delegacji do sejmiku warszawskiego.

Posiedzenie komisji politycznej

Wilno. (PAT) Dzisiaj odbyło się posiedzenie komisji politycznej, poświęcone sprawie, w jakiej sposób ma być zakomunikowana Sejmowi ustawodawczemu i rządowi Rzechozpołitej Polskiej uchwała sejmiku wileńskiego, Ostatecznej decyzji nie powzięto. Dalsze obrady będą prowadzone na sobotnim posiedzeniu komisji.

Ekonomiczne podstawy przyjaźni polsko-franc.

Enuncjacja posła Zamoyskiego.

Warszawa (PAT) „Journal de Pologne” podaje wywiad swego specjalnego korespondenta paryskiego, p. Roberta Vaucher, z przedstawicielem polskim w Paryżu, hr. Zamoyskim, w sprawie polsko-francuskiego traktatu handlowego.

miast po ratyfikowaniu go przez Sejm polski. Nieściste i niezasadzone krytyki usiłują dowiedzieć, że korzyści, wynikające z traktatu, są jednostronne. Nie jest to prawdą, gdyż omawiane punkty traktatu z jednej i z drugiej strony z najwyższą swobodą. Każdy kraj bronił swoich interesów, uznając lojalnie interesy sojusznika. Fakt, że Polska zawarła z Francją pierwszą większą konwencję handlową, jest nową gwarancją wspólności interesów francusko-polskich. Obecnie przemysłowcy i handlowcy obu krajów powinni wyciągnąć z tej konwencji wszelkie korzyści, mogące przyczynić się do polepszenia naszych stosunków handlowych dla dobra Francji i Polski.

Przyjaźń francusko-polska, — oświadczył między innymi p. Zamoyski, — nie powinna opierać się tylko na uczuciu. Należało jej nadać formę bardziej konkretną przez połączenie obu narodów węzłami ekonomicznymi. Ponieważ traktat jest korzystny dla obu stron, musi się utrwalić związek obu krajów. Traktat otwiera dla Polski rynek francuski, który był dotychczas dla niej zamknięty z powodu stosowanych dotychczas opłat celnych. Traktat wejdzie w życie natych-

Faszyści włoscy w obawie propagandy bolszewickiej w Genui

Warszawa. (Tel. M.) Z Rzymu donoszą, iż przywódca faszystów Musolini oświadczył, że o ile przedstawiciele bolszewików w Genui rozpoczną propagandę, wtedy faszyci przeszkodzą te-

mu wszelkimi rozporządzalnemi środkami. Plany w tej sprawie zostały opracowane, a Włochy i cały świat śle pod adresem bolszewików ostrzeżenie.

LUDWIK STASIAK.

Tam, gdzie dziś Berlin.

Powieść z dziejów wymordowanych narodów.

— Na ustach ich ciągle miłość kraju! dobro kraju! Wy pijacie z margrafami dla dobra kraju, podlicie się dla dobra kraju...
— Wydańście cesarzowi ziemię naszą dla miłości i szczęścia kraju.
— Precz z nim!

blaskiem pożyczonym od cesarskiego tronu jaśniał...
— To kaci mego ludu!
— Służyłeś im.
— Oplwali mię za to!

czytał w oczach pokutnika szczerą i przekonanie. Przystąpił do Mściwoja, ujął jego rękę, przytulił do go piersi i rzekł:
— Ozwala się w nim nasza krew.
— Chodź z nami!

Wyjaśnienia i porady w sprawach ogłoszeń... OGŁOSZENIA... Administracja otwarta od godziny 9-1 w południe i od godziny 4-7 wieczorem.

Plan odjazdu pociągów z Krakowa.

Table with columns: Czas odjazdu, Nr. poc., Rodzaj pociągu, Kierunek i przyjazd do stacji węzłowych, Wylaz z peronu. Includes routes to Szczak, Ząbkow, Częstoch, Piotrkow, Kolusze, Skieraniew, Warszawa, Trzebnia, Uswiecm, Dzieczice, Piotrowice, etc.

FABRYKA OBUWIA MECHANICZNEGO „DOLBUT” WARSZAWA Telefon 177-24 KOPERNIKA 26. Konto czekowe P. K. O. Nr. 3062. wyrobia NAJWYKWIETNIEJSZE OBUWIE męskie, damskie i dziecięce — pasowe (GOODYEAR), dachnitowane (MCKAY) i gwintowane (STANDARD SCREW).

WALCE młynskie — 2 pary — 500/220 ta! Zingli karta zwolnienia na nazwisko Wojciecha Jarotka, ur. 1901 w Kamyku, unieważnia się.

Kto poszukuje posady albo personalu w mieście lub na wsi powinien - Kto wszyscy którzy chcą towary, posiadłość, inwentarz, ziem opiody i t. p. sprzedac lub kupic powinni - chcąc, aby ogłoszenia odniosły pożądany skutek, ogłaszać w dziale drobnych ogłoszeń „Gońca Krakowskiego”.

